

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

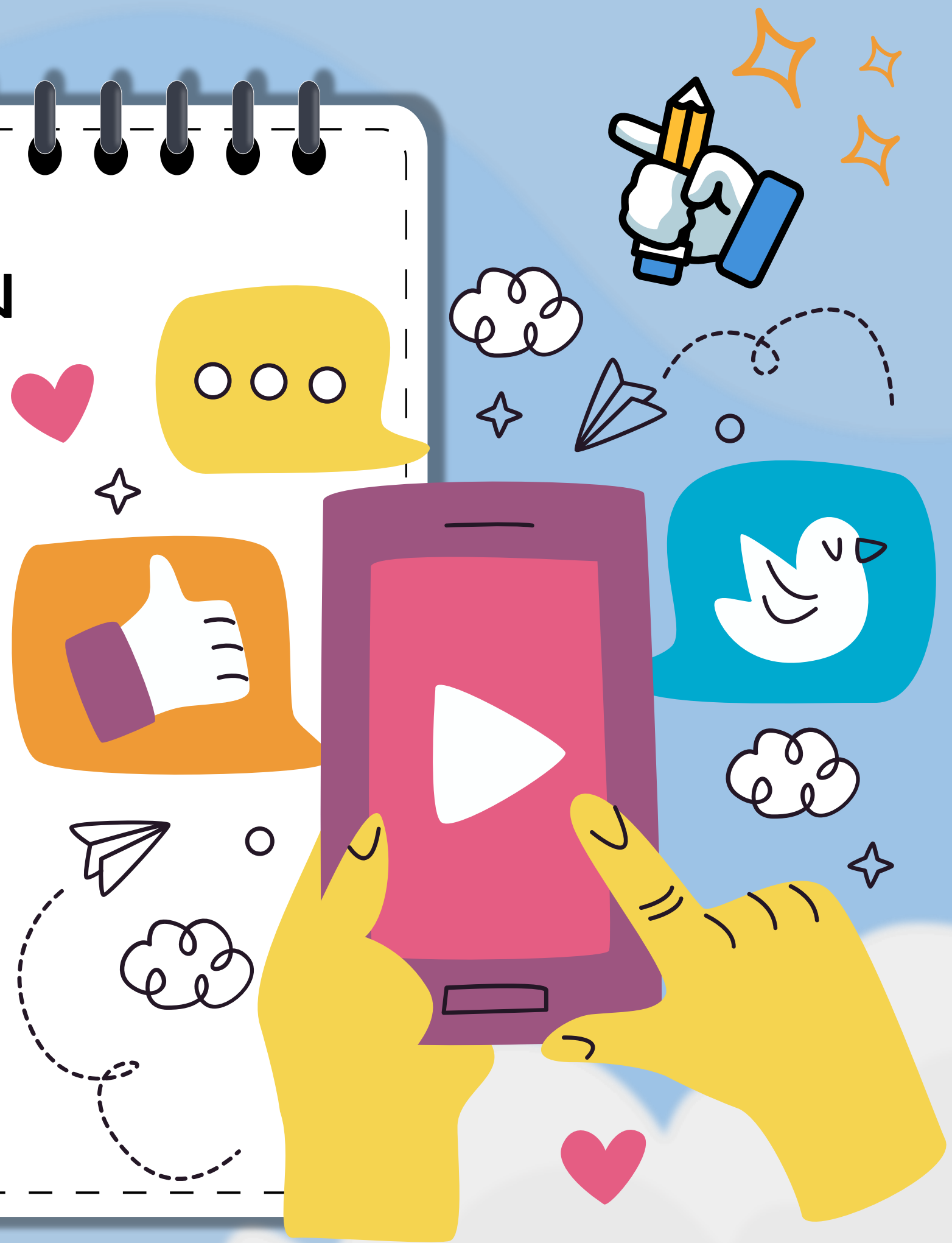
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เข้าใจบรรทัดฐานสังคม

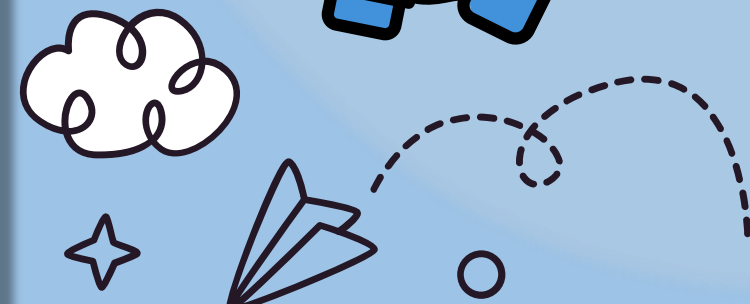
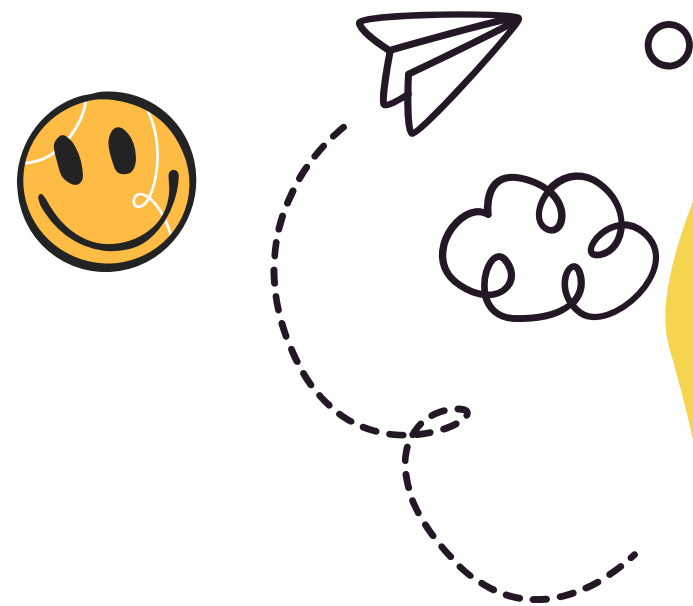
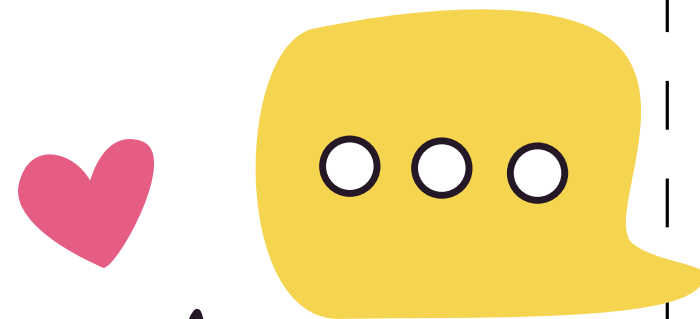
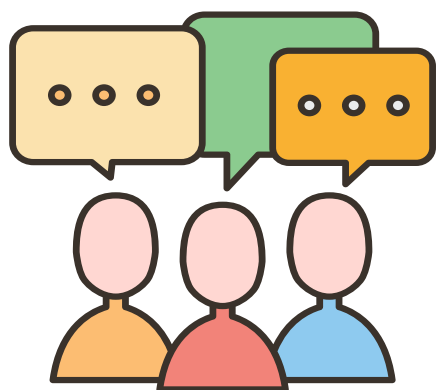
เรื่อง MIDL การรู้เท่าทันสื่อ

และสารสนเทศ

ครูผู้สอน ครูวรรษุญา แองสาย



MIDL การรู้เท่าทันสื่อ และสารสนเทศ



จุดประสงค์

๑. บอกความหมายของการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ
ได้ถูกต้อง



จุดประสงค์

๒. วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเอง
จากข้อมูลเท็จและข่าวปลอมเพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ
ของมิจฉาชีพ หรือกระทำผิดกฎหมาย



จุดประสงค์

๓. เห็นความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ
และสารสนเทศเพื่อนำไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน





**ใช้น้ำอัดลมเทใส่เนื้อหมูสด
ทำให้หนังหรือพยาธิ ออกจากเนื้อหมู**



ใช้น้ำอัดลมเทใส่เนื้อหมูสด
ทำให้หนอนหรือพยาธิ ออกจากเนื้อหมู

คำถาม ชวนคิด?

นักเรียนเคยได้ยินเรื่องดังกล่าวมาก่อน
หรือไม่ อย่างไร



ใช้น้ำอัดลมทใส่เนื้อหมูสด
ทำให้ขนอนหรือพยาธิ ออกจากเนื้อหมู

คำถาม ชวนคิด?

นักเรียนคิดว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นความจริง
หรือไม่ เพราะเหตุใด



ใช้น้ำอัดลมทใส่เนื้อหมูสด
ทำให้หนอนหรือพยาธิ ออกจากเนื้อหมู

คำถาม **ชวนคิด?**

นักเรียนจะมีวิธีการตรวจสอบอย่างไรว่า
ข้อมูลดังกล่าวเป็นจริงหรือไม่



ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมประเทศไทย
สามารถสืบค้นได้ที่ <https://www.antifakenewscenter.com>



“ปัจจุบันมนุษย์ใช้เวลาอยู่กับสื่อมากกว่าที่เคยเป็นมา ไม่ว่าจะเป็นการดูข่าวสารบนโซเชียลมีเดีย การดูวิดีโอบนแพลตฟอร์มออนไลน์ หรือการค้นหาข้อมูลบน **Google** โลกดิจิทัลเต็มไปด้วยข้อมูลมหาศาล แต่ข้อมูลบางอย่างอาจไม่ใช่ความจริง หลายครั้งที่เรื่องราวในสื่อถูกแชร์ไปอย่างรวดเร็ว แม้ว่าข้อมูลนั้นจะไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือสร้างปัญหาต่าง ๆ ได้ มนุษย์จึงควรมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ”





คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าความรู้เท่าทันสื่อ
และสารสนเทศคืออะไร





การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ คือ

ความสามารถในการเข้าถึง วิเคราะห์ ประเมิน และสร้างสื่อ
หรือสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน
ที่ข้อมูลเข้ามาหาเราอย่างรวดเร็วจากหลายช่องทาง
เช่น ทวิต อินเทอร์เน็ต โซเชียลมีเดีย

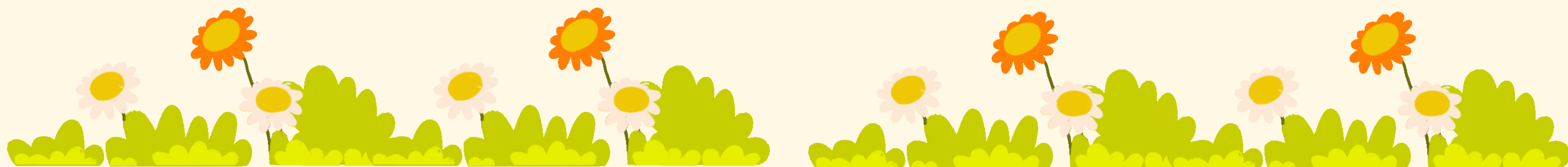


แนวทาง



ปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเอง

จากข้อมูลเท็จและข่าวปลอม





กิจกรรม

“นักสืบโซเชียล” 

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากคำว่า **“ข่าวจริง”** หรือ **“ข่าวปลอม”**
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลข่าวในสื่อโซเชียลมีเดียตามคำที่กลุ่มจับฉลากได้ มาสรุปประเด็นสำคัญและเขียนนำเสนอข่าว
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข่าว

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากคำว่า **“ข่าวจริง”** หรือ **“ข่าวปลอม”**
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลข่าวในสื่อโซเชียลมีเดียตามคำที่กลุ่มจับฉลากได้ มาสรุปประเด็นสำคัญและเขียนนำเสนอข่าว
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข่าว

LIVE
REPORT



19:05

BREAKING NEWS

BREAKING NEWS

BREAKI



ตรวจสอบแหล่งที่มา

ก่อนแชร์หรือเชื่อข้อมูลใด ๆ
ควรตรวจสอบว่าแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น
เป็นแหล่งที่น่าเชื่อถือหรือไม่ โดยเฉพาะ
ข้อมูลที่มาจากสื่อสังคมออนไลน์





หลีกเลี่ยงการแชร์ข้อมูลที่ยังไม่ได้รับการยืนยัน

หากข้อมูลยังไม่ได้รับการยืนยันจากแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ หรือยังไม่มีจากรายงานอย่างชัดเจนจากหลายฝ่าย ไม่ควรรับแชร์ต่อเพื่อหลีกเลี่ยงการแพร่กระจายข่าวลือหรือข้อมูลที่ผิดพลาด



๓

ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ตรวจสอบข้อมูลจากหลายแหล่ง
เพื่อยืนยันว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้องและ
ครบถ้วน อย่าเชื่อข่าวจากแหล่งเดียว





ระมัดระวังข้อมูลที่มีเนื้อหาปลุกกระดม

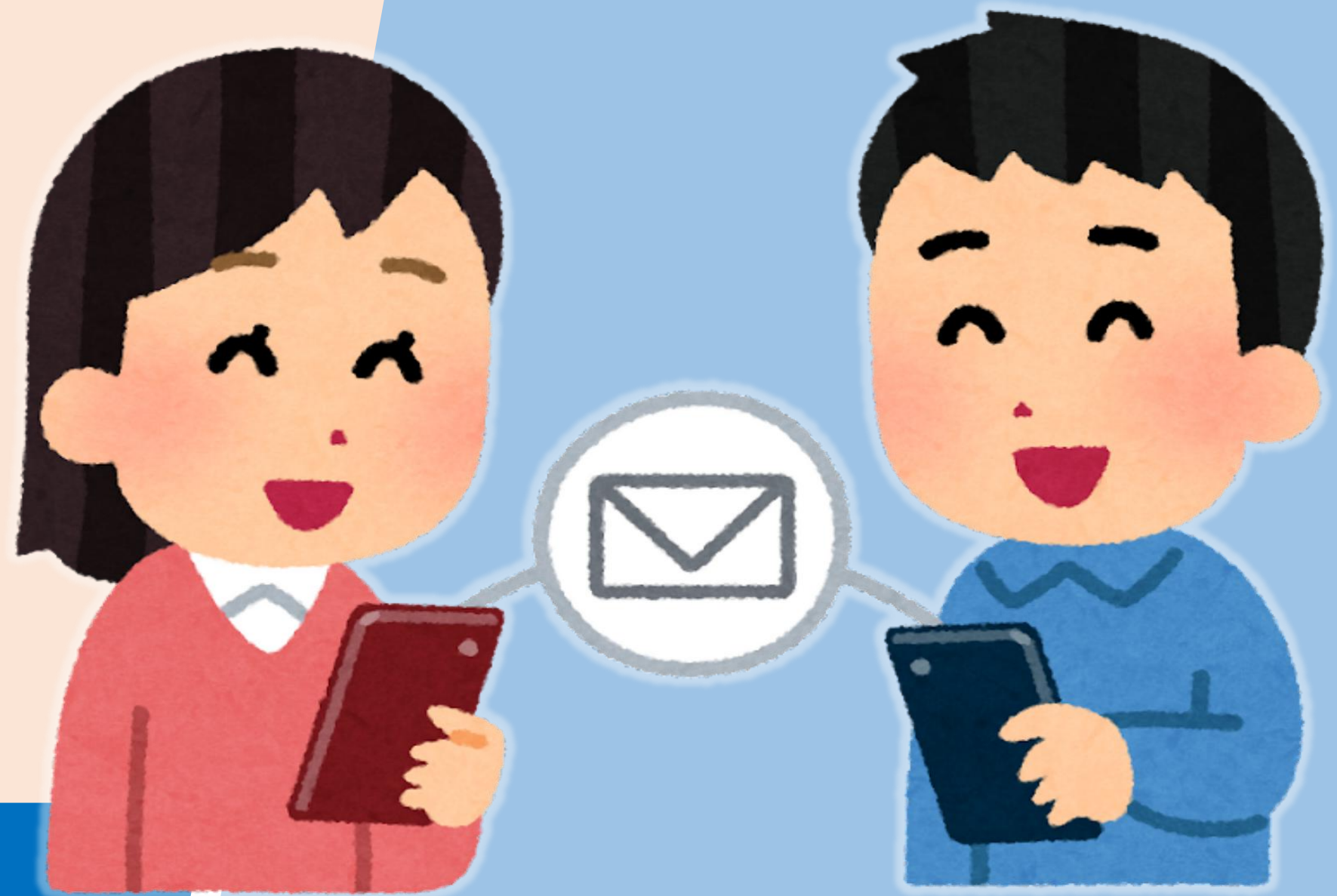
ข้อมูลที่กระตุ้นให้เกิดความขัดแย้ง
สร้างความตื่นตระหนกหรือส่งเสริมความ
เกลียดชังมักมีจุดประสงค์แฝง
ดังนั้น ควรระมัดระวังเป็นพิเศษ





เคารพสิทธิ์และความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น

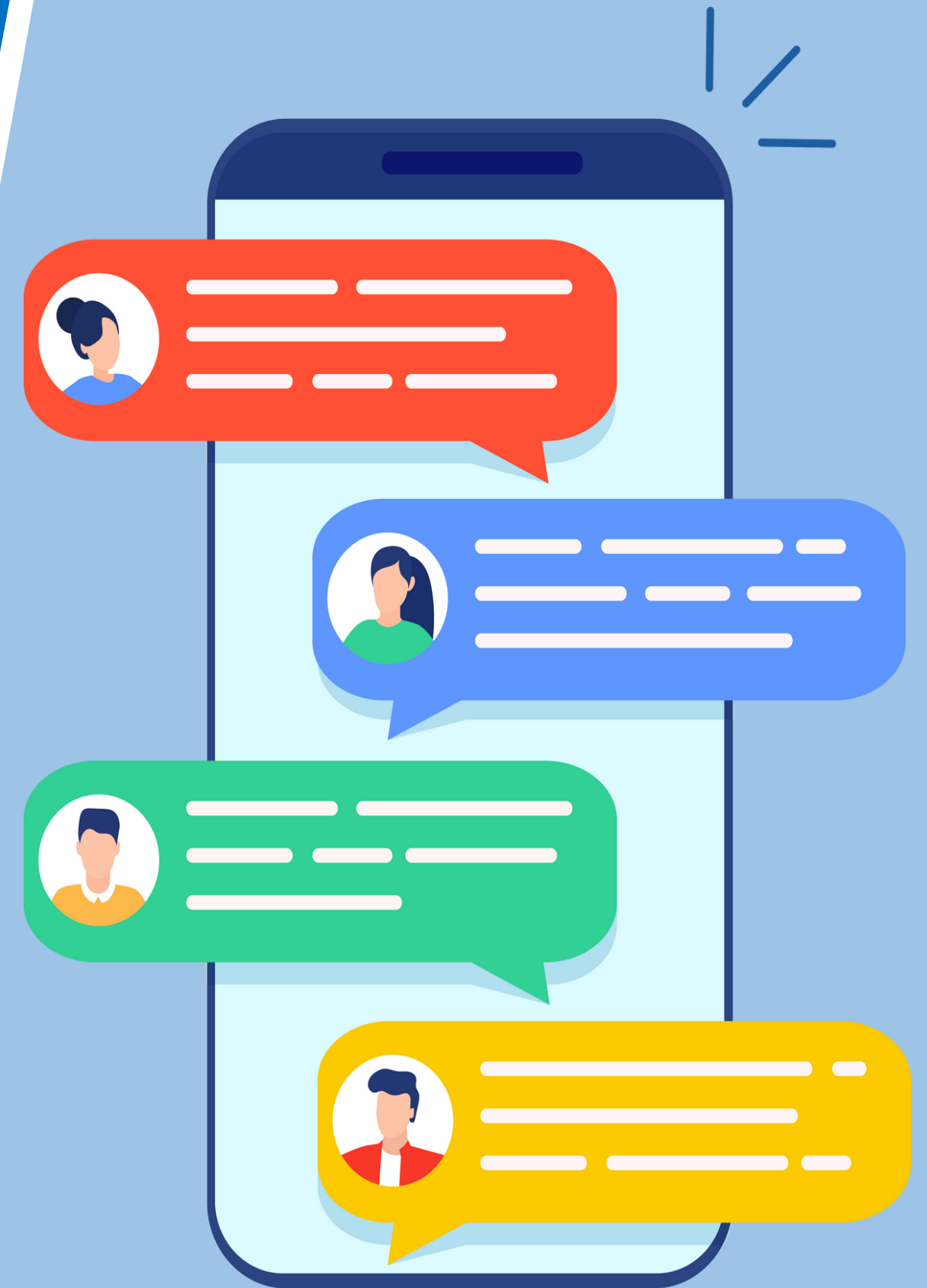
หลีกเลี่ยงการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่อาจละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น รวมถึงข้อมูลที่อาจเป็นเท็จหรือทำลายชื่อเสียงของบุคคล





ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง

การเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดกฎหมาย เช่น ข่าวปลอม (Fake News) หรือการหมิ่นประมาท ถือว่ามีความเสี่ยงทางกฎหมาย ดังนั้นจึงควรทำความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข้อมูลในสื่อออนไลน์ เช่น พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์



๗

ใช้วิจารณญาณในการบริโภคข้อมูล

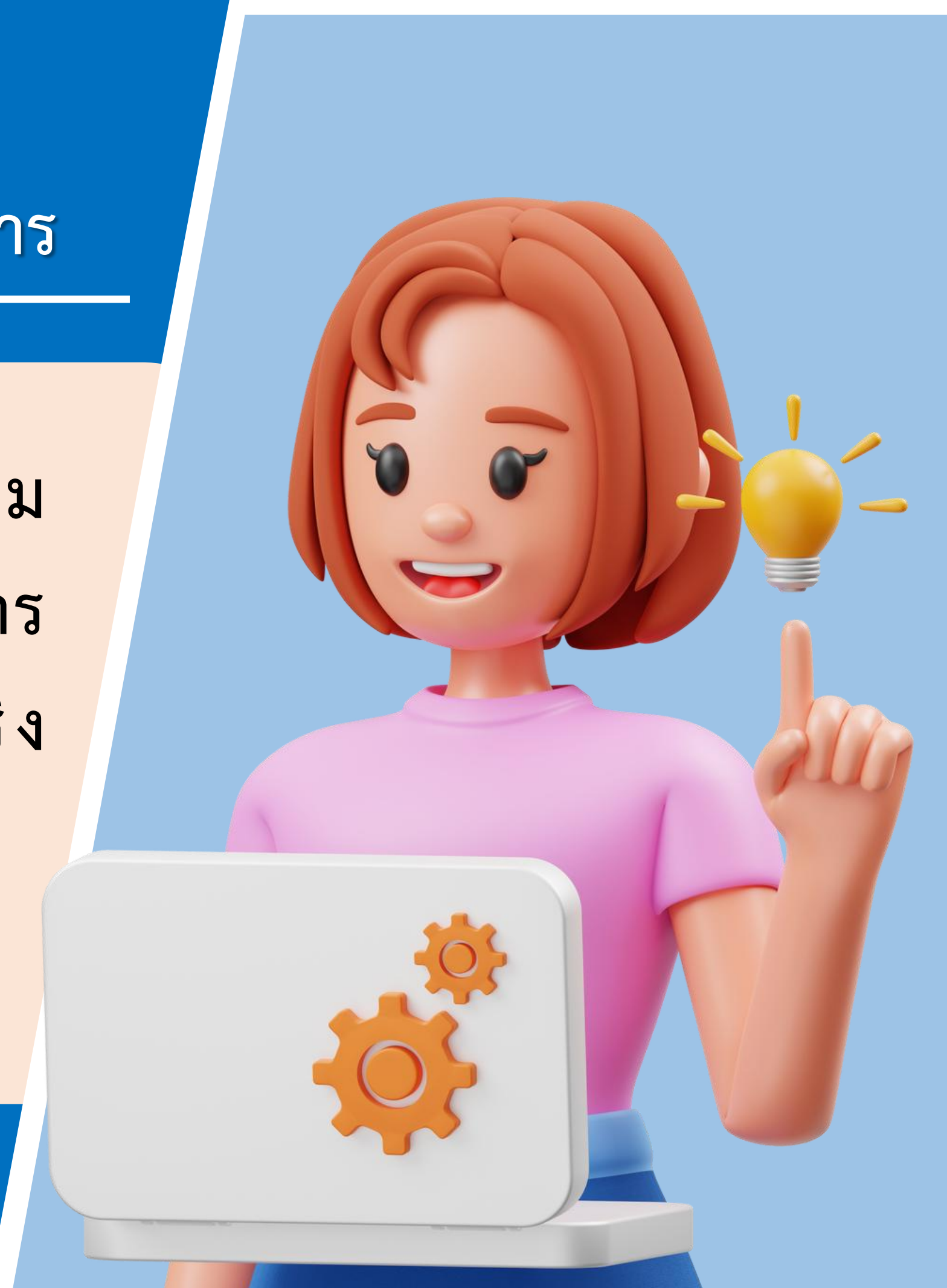
พยายามคิดวิเคราะห์และพิจารณา
ความเป็นไปได้ของข้อมูลโดยอิงจากข้อเท็จจริง
และหลักการทางวิชาการ ไม่ควรเชื่อข้อมูลที่
ไม่มีแหล่งที่มาชัดเจน ไม่มีเหตุผลรองรับ



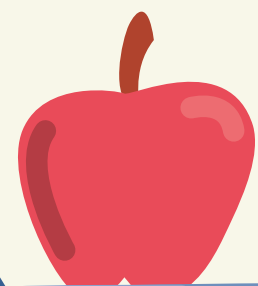
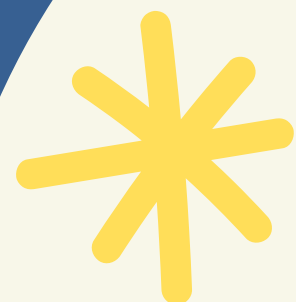
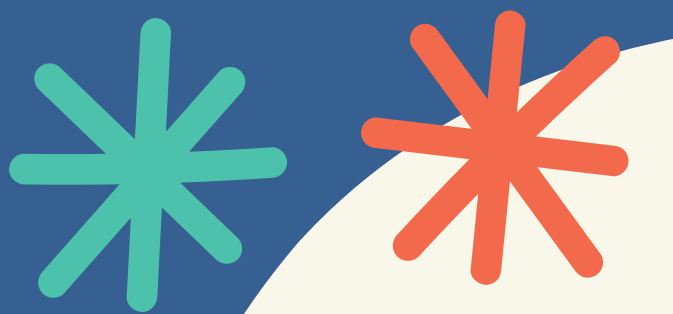


รู้เท่าทันเทคโนโลยีและการสื่อสาร

เรียนรู้วิธีการระบุตัวตนของข่าวปลอม
เทคนิคในการแพร่กระจายข้อมูลผิด ๆ และการ
ใช้เครื่องมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง
เช่น เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่สามารถ
ช่วยตรวจสอบข่าวได้



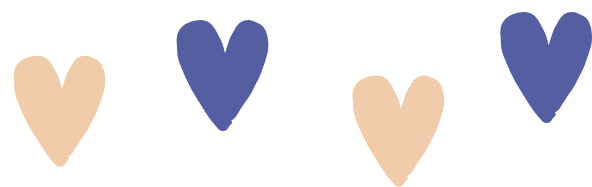
วันพฤหัสบดี



คำชี้แจง

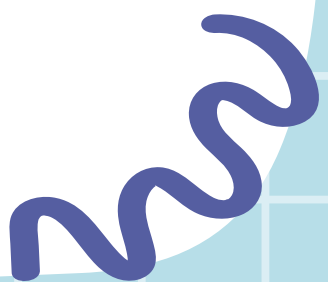
คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุความหมายของการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy) และแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเองจากข้อมูลเท็จและข่าวปลอมลงในใบงานที่ ๗



คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระบุความหมายของการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy) และแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเองจากข้อมูลเท็จและข่าวปลอมลงในใบงานที่ ๗
๒. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม





ใบงานที่ ๗ เรื่อง MIDL การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายของการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy) พร้อมเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเองจากข้อมูลเท็จและข่าวปลอม ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ หรือกระทำผิดกฎหมาย

๑. จงบอกความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ (Media and Information Literacy)

.....

.....

.....

.....

.....



ใบงานที่ ๗ เรื่อง MIDL การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายของการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy) พร้อมเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเองจากข้อมูลเท็จและข่าวปลอม ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ หรือกระทำผิดกฎหมาย

๒. จงบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเองจากข้อมูลเท็จและข่าวปลอม ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ หรือกระทำผิดกฎหมาย

.....

.....

.....

.....



ใบงานที่ ๗ เรื่อง MIDL การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความหมายของการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (Media and Information Literacy) พร้อมเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันตนเองจากข้อมูลเท็จและข่าวปลอม ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ หรือกระทำผิดกฎหมาย

๓. จงวิเคราะห์ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ (Media and Information Literacy)

.....

.....

.....

.....

.....



คำถามชวนคิด

“นักเรียนคิดว่า การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ(Media and Information Literacy) มีความสำคัญอย่างไร”



สรุปบทเรียน



แนวทางการปฏิบัติตน

เพื่อป้องกันตนเองจากข้อมูลเท็จและข่าวปลอม



ตรวจสอบข้อมูล
จากเว็บไซต์
ตรวจสอบ
ข่าวปลอม

Anti-Fake News
Center Thailand



แนวทางการปฏิบัติตน

ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ



ตรวจสอบ
แหล่งที่มา
ของข้อมูล
อย่างรอบคอบ

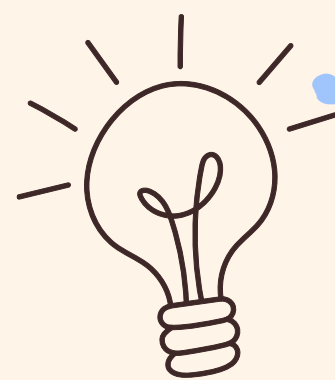
ตรวจสอบวันที่
เผยแพร่และความ
ทันสมัยของข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลอย่าง
มีวิจารณญาณว่า
สมเหตุสมผลหรือไม่

ตรวจสอบแหล่งอ้างอิง
และหลักฐานว่า
มีความน่าเชื่อถือ

การรู้เท่าทันสื่อ (Media and Information Literacy)

เป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ประชาชนสามารถ
วิเคราะห์ แยกแยะ และใช้ข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ได้อย่าง
มีวิจารณญาณ ป้องกันการหลงเชื่อข่าวปลอม
การละเมิดสิทธิผู้อื่น หรือการเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดกฎหมาย
ดังนั้น การมีความรู้เท่าทันสื่อจึงเป็นเกราะป้องกัน
ไม่ให้ตนเองตกเป็นเหยื่อ หรือผู้กระทำผิดทางกฎหมาย
โดยไม่รู้ตัว

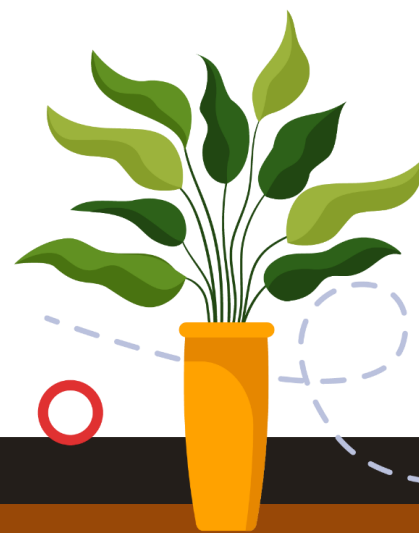


บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

Cyberbullying

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th



สิ่งที่ต้องเตรียม

- กระดาษปรู๊ฟ
- ปากกาเคมี
- ปากกามาร์คเกอร์

สำหรับทำแผนผังความคิด เรื่อง Cyberbullying

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

